

BEMUTATKOZIK A XV. KERÜLET

„ÓVODÁTÓL AZ ÉRETTSÉGIIG”

A XV. kerület a Duna bal partján helyezkedik el a Pesti-síkság és a főváros északi részén. A kerületet Dunakeszi, Fót, Csömör, Rákosszentmihály, Zugló és Újpest határolja. Területe: 27 km² Budapest 525 négyzetkilométeréből.

A kerület magja a névadó Rákospalota. Ma ezen a területen mintegy 40 ezer ember él, a kerület lakossága pedig 82-83 ezer fő. Több jól elhatárolható városrészből áll: Öregfalu, MÁV-telep, Rákospalota-kertváros, Pestújhely és Újpalota.

A település története során sohasem alkotott homogén egységet, és ezt a sokszínűséget mind a mai napig megőrizte.

I. A kerület oktatásügye

Kerületünk oktatásának és nevelésének kezdetei a XVIII-XIX. századra nyúlnak vissza.

Rákospalota község életében, a polgári oktatás megjelenése előtt, a különböző egyházak játszottak fontos szerepet. 1793-ban Palotán három felekezeti iskola működött (evangélikus, katolikus, református). Az iskolák oktatási munkáját a dunakeszi plébános, illetve a helybeli református és evangélikus lelkész ellenőrizte.

1914 tavaszán átfogó iskolaépítési program kezdődött, amelynek eredményként létesült a Tóth István utcai elemi iskola. Újabb elemi iskola 1928-29-ben épült a legszegényebb városrészben, a mai Kozák téren.

Középfokú tanintézetek már a XIX. században is működtek Rákospalotán. 1877-ban alapította Szabó Lajos, királyi tanácsos a mai Dózsa György Gimnázium előd intézetét. 1888-ban avatták föl az úgynevezett Clarisseumot, amely nehéz sorsú gyermekek számára biztosított oktatást és szakképzést.

A rendszerváltás idején Rákospalota-Pestújhely-Újpalota közoktatási intézményhálózatát 16 óvoda, 18 iskola, 1 zeneiskola és a kerületi Pedagógiai Központ alkotta. Ebben a közoktatási intézményrendszerben az elmúlt években, évtizedekben jelentős szakmai és gazdálkodási önállóság alakult ki, komoly nevelési-oktatási értékek jöttek létre. A helyi önkormányzatok azonban évről-évre egyre szorítóbb anyagi vállalással tudták csak biztosítani a közoktatási feladatokat, szolgáltatások ellátását. Önkormányzatunkat is kedvezőtlen folyamatok sújtották:

- demográfiai süllyedés,
- az épületek romló állaga,
- a közoktatási intézményekben létrejött aránytalanságok.

Ezért a XV. kerületi képviselő-testület 1997 júliusában kerületi közoktatási koncepciót fogadott el, amely meghatározta a közeljövő fejlesztési irányelveit, és megjelölte a kiemelt feladatokat.

BEMUTATKOZIK A XV. KERÜLET

A koncepció elfogadását követően további fontos döntések és intézkedések születtek:

- a Nemzeti Alaptanterv bevezetésének ütemezése;
- az órakeretek meghatározása, önkormányzati óraszámok biztosítása;
- a MIGI megszüntetése;
- a kiskincstár bevezetése;
- a pedagógiai programok jóváhagyása;
- gazdálkodási koncentráció.

Ezek felemás fogadtatást váltottak ki, de mindenképpen jelezték azt, hogy a fenntartói irányítás tudatosabbá és következetesebbé vált.

Ezután szükséges volt folytatni a koncepcióból adódó fejlesztési feladatok teljesítését, mert csak ez adott esélyt mind az oktatási intézmények, mind az önkormányzat számára a nehéz helyzetből való kilábalásra.

A kerületi képviselő-testület 1999 tavaszán hozta meg azt a döntését, amely szerint **szakmai integráció alapján többcélú, közös igazgatású közoktatási intézményeket hoz létre**, és új kerületi közoktatási intézményhálózatot alakít ki. A döntés és a határozat teljesítésének előkészítése nagy szakmai és lakossági ellenállást váltott ki. Pedig az új intézményhálózat kialakítása 1999-2000. nevelési-oktatási évtől kezdődően nemcsak az intézményi kapacitások szűkítését jelentette (3 tagóvoda, 3 általános iskola megszüntetésével, óvodák iskolák összevonásával), hanem a további előrehaladás lehetőségét is.

Számoltunk azzal, hogy a szakmai integráció folyamata éveket vesz igénybe, és csak akkor lesz eredményes, ha a fenntartói irányítás új finanszírozási rendszert alakít ki, a szakmai fejlesztésekre nagyobb költségeket fordít, és ezzel megteremti az esélyeket az oktatási intézmények között.

Mára kerületünkben kialakult az új közoktatási intézményhálózat, és az azóta eltelt időszak legfontosabb eredményei:

- a különleges gondozást igénylő gyermekek elhelyezése új iskolaépületben;
- a középfokú oktatás és szakképzés fejlesztése;
- a szakembere állomány megerősítése (gyermekvédelmi felelősök, szabadidő szervezők, fejlesztő pedagógusok, informatikusok stb.);
- az alapfokú művészeti oktatás bővítése, tárgyi körülményeinek jelentős javítása;
- a szülők, családok, tanulók, támogatása (ingyenes tankönyv, nyelvvizsga, jogosítvány, ECDL-vizsga, első osztályos füzetcsomag, táborozás, tej akció, tanulmányi ösztöndíj, sporttámogatások stb.).

Elmondható, hogy a nevelési-oktatási központok létrehozása példaértékű volt, és jó nevelési terepet biztosít a gyermekek számára, nyugodt műhelymunkát a pedagógusoknak.

BEMUTATKOZIK A XV. KERÜLET

A XV. kerületi új közoktatási intézményhálózat két ütemben jött létre, és jellemző adatai a következőképpen alakultak:

Tanév	Óvodai létszám	Általános iskolai létszám	Középiskolai létszám	Iskolai létszám összesen	mindösszesen
1999/2000.	2459	6251	1232	7483	9942
2000/2001.	2387	5864	1350	7214	9601
2001/2002.	2188	5641	1369	7010	9198
2002/2003.	2059	5435	1449	6884	8943
2003/2004.	2064	5331	1513	6844	8908
2004/2005.	2109	5200	1558	6758	8867

Idén, a 2005/2006. nevelési-oktatási évben pedig: óvodásaink száma 2139, az általános iskolások létszáma 4892, a középiskolások száma 1632, a technikai dolgozók létszáma 506, a pedagógus álláshelyek száma 986.

II. Az új közoktatási rendszerünk intézményei igen sokszínűek, és mindenféle képzési igényt biztosítanak.

Óvodai és általános iskolai nevelést– oktatást lát el:

1. Czabán Általános Iskola és Óvoda (óvodai nevelés, emelt szintű rajz és testnevelés);
2. Hartyán Nevelési-Oktatási Központ, Óvoda, Általános Iskola (óvodai nevelés, német nemzetiségi osztályok ovisuli, dyslexiás osztály);
3. Kolozsvár Általános Iskola és Összevont Óvoda (óvodai nevelés, emelt szintű testnevelés);
4. Kossuth Nevelési-Oktatási Központ – Óvoda – Általános Iskola (óvodai nevelés, német nemzetiségi osztály);
5. Pestújhelyi Általános Iskola és Óvoda (sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelése, sóterápia);
6. Szent Korona Általános Iskola és Óvoda (dyslexia prevenciók óvodai csoport, diétás és ételallergiás gyermekek integrált óvodai nevelése, 3. évfolyamtól emelt szintű angol).

Óvodai, általános iskolai és középfokú nevelést – oktatást lát el:

1. Károly Róbert Kereskedelmi Szakközépiskola, Általános Iskola és Óvoda (óvodai nevelés, általános iskola, kereskedelmi szakközépiskola, nyelvi előkészítő osztály, kereskedelmi technikus, nemzetközi szállítmányozási menedzser képzés, ECDL vizsgaközpont, nyelvvizsgaközpont);
2. László Gyula Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda (óvodai nevelés, általános iskola, nyolc-évfolyamos gimnázium).

Óvodai, általános iskolai, középfokú nevelést – oktatást és kerületi szakszolgálatot lát el:

1. Kontyfa Középiskola, Általános Iskola, Óvoda és Kerületi Nevelési Tanácsadó (óvodai nevelés, általános iskola, gimnázium, nyelvi előkészítő osztály, érettségire épülő számítógépes szoftver üzemeltető szakképzés);
2. Száraznád Nevelési-Oktatási Központ, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Pedagógiai Szakszolgálat (óvodai nevelés ép intellektusú és értelmi fogyatékos

BEMUTATKOZIK A XV. KERÜLET

gyermek számára, általános iskola, ép és sajátos nevelési igényű tanulóknak, logopédiai osztály, német nemzetiségi osztályok, 12 szakmában szakiskolai képzés ép és sajátos nevelési igényű tanulóknak, kerületi gyógytestnevelés, kerületi utazó gyógypedagógusi hálózat működtetése, Multi Center).

Hat és négy évfolyamos gimnázium:

Dózsa György Gimnázium (hat és négy évfolyamos gimnázium, nyelvi előkészítő osztály, német nemzetiségi oktatás).

Alapfokú művészetoktatási intézmény:

Hubay Jenő Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Pedagógiai Szakkönyvtár (zene, tánc és képzőművészeti tagozat, valamint tehetséggondozó központ).

Nevelést-oktatást segítő intézmény:

Ifjúsági és Sport Központ (Napközis tábor, Tanuszoda, Központi Műhely, Budai II. László Stadion, Vasgolyó utcai Sporttelep, Agárdi pedagógus üdülő, Bernecebaráti és Balatonvilágosi gyermeküdülő, Hejcei erdei iskola).

III. Az 1997-es oktatási koncepció alapvető célkitűzései teljesültek, az új közoktatási intézményhálózat biztosítja a gyerekek számára az óvodától az érettségiig való előrehaladást, a vezetők és a pedagógusok számára a megfelelő szakmai és anyagi biztonságot.

A képviselő-testület az oktatáspolitikai feladatok áttekintése után 2005 elején új középtávú tervet fogadott el, és ennek teljesítését megkezdte.

A legfontosabb szakma-politikai célkitűzések és a nevelő-oktató munka folyamata igénylik a tapasztalatcserét, ezért rendszeresen foglalkozunk az intézményvezetők, a munkaközösség vezetők és a gyermekvédelmi felelősök, szabadidő szervezők munkájának koordinálásával, más pedagógiai összefüggésekkel.

Fontos tanácskozásokat, konferenciákat is szerveztünk, szervezünk:

- Pedagógiai napok;
- Az óvodától az érettségiig;
- Együtt Európában (történelmi konferencia);
- Családi életre nevelés;
- A magyar nyelv Európában (Balassi Bálint);
- József Attila századik születésnapjának megünneplése;
- Az élet élet – éljed! (drogkonferencia).

Ezek a rendezvények nemcsak fővárosi, hanem országos figyelmet is kaptak, ezért a jövőben szeretnénk szorosabb kapcsolatot kialakítani olyan önkormányzatokkal, amelyek többcélú, közös igazgatású nevelési-oktatási intézményeket tartanak fenn.

Dr. Pálinszki Antal

alpolgármester,

a Fővárosi Közgyűlés Oktatási Bizottságának

elnöke